

Reactienota
Ontwikkelingskader Parkzone Amsterdam-Rijnkanaal
Oktober 2015

Inleiding

In de periode 21 april tot 30 juni 2015 konden bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden een reactie geven op het Ontwikkelingskader Parkzone Amsterdam-Rijnkanaal. In deze periode zijn er ook twee informatieavonden geweest, waarop het ontwikkelingskader is gepresenteerd en waar een ieder aanvullende informatie kon krijgen. In totaal zijn op de avonden 20 belangstellenden geweest en heeft de gemeente Utrecht 16 schriftelijke reacties ontvangen. Op verzoek van de Verenigingsmanager van De Hommel is met hen een aparte afspraak geweest over de plannen. Ook is met twee omwonenden telefonisch contact geweest. De schriftelijke reacties zijn in voorliggend document verzameld en beantwoord. Hierbij is ervoor gekozen om te reageren per indiener en organisatie. Op deze wijze is voor hen gemakkelijk terug te vinden hoe de gemeente om wil gaan met hun reactie.

Uit de reacties komt duidelijk naar voren dat

- een belangrijk deel van de indieners de ontwikkeling van oevers van het Amsterdam-Rijnkanaal tot een parkzone een prachtig initiatief vindt voor de stad;
- omwonenden graag betrokken willen worden bij de uitwerking van de verschillende deelgebieden;
- indieners al veel waardevolle suggesties doen voor aandachtspunten die meegenomen kunnen worden bij de uitwerking van de verschillende deelgebieden.

Daarnaast zijn er kanttekeningen:

- Omwonenden van het gebied rond de rivier de Leidsche Rijn maken zich zorgen over het verbinden van de Rooseveltboulevard over de Leidsche Rijn naar Oog in Al. Die zorgen gaan vooral over (sociale) veiligheid en overlast rond de Meernbrug en op de route tussen Kanaleneiland en Oog in Al.
- Een deel van de indieners vraagt bij de uitwerking van de plannen nadrukkelijk om aandacht te geven aan de ecologische waarden van de gebieden;

"Het concept-ontwikkelingskader voor de Parkzone is een geweldig plan. Het kanaal komt steeds meer in een binnenstedelijk gebied te liggen door de ontwikkeling van Leidsche Rijn waardoor we met andere ogen naar het ARK moeten gaan kijken. Het idee de oevers van het kanaal te ontwikkelen door van de achterkant van het kanaal de voorkant te maken heeft indiener bijzonder sterk gemotiveerd".

Quote van één van de individuele insprekers.

Individuele insprekers

Inspreker 1	Antwoord gemeente
Inspreker is verheugd te horen dat het Amsterdam-Rijnkanaal mogelijk wordt ontwikkeld. Inspreker is voorstander voor het verbeteren van de route van Lombok naar Zuilen en routes vanaf het kanaal ter hoogte van het Cartesiusweggebied naar Zuilen. Inspreker doet suggestie om ter hoogte van de Werkspoorkathedraal een route te maken richting het Julianapark. Dit zou een aantrekkelijke route zijn en een goed alternatief voor het fietsen langs de drukke Cartesiusweg en ook gezonder. Voorstander van het verbreden van de route voor fietsers en het loskoppelen van het fietsverkeer van de auto. En nog een punt: het is nu een beetje smal allemaal. Ik fiets er met mijn kinderen. Ik zie dat er wordt nagedacht over auto's los van de fietsers.	In het ontwikkelingskader vragen wij om bij (her)ontwikkeling van de verschillende gebieden langs het kanaal ook na te denken over de bereikbaarheid van het kanaal vanuit de verschillende wijken en daarmee voor routes naar het kanaal. Concreet voor het gebied Werkspoorkwartier ligt er ook de ambitie om de routes naar het kanaal meer direct te maken. Dit is ook een belangrijk aandachtspunt in de Visie Werkspoorkwartier. Het maken van goede wandel- en fietsvoorzieningen is juist onderdeel van het ontwikkelingskader.
Inspreker 2	Antwoord gemeente
Grote complimenten voor de zeer uitgebreide documenten! Kan zien dat er veel energie in is gestoken. Belangrijkste in het hele plan vindt indieneer de doorgaande route. Het zou fantastisch zijn als de Rooseveltlaan, het pad bij Den Hommel en het Tennispark verlengd kan worden met een langzaam verkeerbrug naar het pad van het Richard Wagnerlaan. Hiermee wordt een prachtstukje Utrecht weer goed verbonden zodat bewoners er nog beter kunnen genieten (wandelen, sporten, fietsen etc.). In het donker kan deze plek wat onveilig aanvoelen en kan een betere doorgaande verbinding en daarmee meer toezicht de gevoelsmatige veiligheid verbeteren. Aandachtspunt is een prettig en veilige inrichting onder de Meernbrug. Een goede verbinding biedt hier ook kansen voor meer recreatie en levendige daghoreca bij het tennispark en Den Hommel (zichtbaar buitenbad!).	Dank u voor uw positieve reactie. De doorgaande route bij de Meernbrug is inderdaad een belangrijke pijler van het kader. Dit is ook voor de gemeente een belangrijk aandachtspunt bij de verdere uitwerking van de route op deze plek. De tekst op p. 45 wordt hierop verder aangescherpt.

Als zo'n verbinding wordt gemaakt graag een gescheiden fiets en wandelpad langs de Richard Wagnerlaan en Johan Wagenaarkade.	Bij de herinrichting van de Wagenaarkade zal ook nadrukkelijk aandacht zijn voor een prettige fiets- en wandelroute.
Inspreker 3	Antwoord Gemeente
Inspreker wil geen mensen in de buurt hebben van het grote gemaal op de zuidpunt (bij de Noordersluis). Bovendien is het qua vaarverkeer te druk op het kanaal om te zwemmen. Er zijn voldoende zwemmogelijkheden in de omgeving.	Wij hebben de wens om het gebied bij de Noordersluis te ontwikkelen als bijzondere plek om uit te kijken op het water en als rustplek. Wij delen uw mening over het gevaar van zwemmen. Uitgangspunt voor het ontwikkelingskader is dat er niet wordt gerecreëerd in het kanaal, maar wel op de oever. Bij de ontwikkeling van het gebied rond de Noordersluis worden omwonenden en ondernemers betrokken.
Inspreker 4	Antwoord Gemeente
Het concept-ontwikkelingskader voor de Parkzone is een geweldig plan. Het kanaal komt steeds meer in een binnenstedelijk gebied liggen door de ontwikkeling van Leidsche Rijn waardoor we met andere ogen naar het ARK moeten gaan kijken. Het idee de oevers van het kanaal te ontwikkelen door van de achterkant van het kanaal de voorkant te maken heeft indiener bijzonder sterk gemotiveerd. Inspreker vraagt of het initiatief SPARK (Sculpturenproject Amsterdam-Rijnkanaal), het markeren van de grote waterkruisingen langs het Amsterdam-Rijnkanaal ook opgenomen kan worden in het ontwikkelingskader. Opname van SPARK in het ontwikkelingskader is van groot belang voor de werving van het bedrijfsleven. Concreet stelt indiener voor om het initiatief te noemen op pagina 21 onder het kopje landmarks en op de pagina's 41 en 47 bij de uitgangspunten voor twee bijzondere plekken. Om deelname en ondersteuning van het bedrijfsleven voor elkaar te krijgen vraagt de indiener om een actieve opstelling van de gemeente. Indiener vraagt om aanpassing van de formulering "<i>geen belemmerende bouwwerken en dergelijke</i>" (op pagina 39, 45 en 47). Indiener vreest dat dit de ontwikkeling van SPARK wellicht in de problemen brengt. Het een zou het ander niet uitsluiten. Het is de	Het ontwikkelingskader wordt aangepast. Op p.14 wordt SPARK als initiatief opgenomen op de kaart met ontwikkelingen. Er is voor gekozen om de verschillende initiatieven niet te benoemen in de tekst. Dit heeft ermee te maken dat het document een kader is voor de middellange en lange termijn. Voorkomen moet worden dat de inhoud te snel achterhaald is. Er is al toegezegd dat de gemeente wil meedenken in de ontwikkelingsfase van het initiatief over de mogelijkheden van de ruimtelijke inpassing. Voor het ontwikkelen van een conceptvoorstel heeft de gemeente een financiële bijdrage geleverd. Het traject van het initiatief staat los van het ontwikkelingskader. De formulering van "<i>geen belemmerende bouwwerken en dergelijke</i>" is bewust opgenomen. Het is één van de ambities om juist op de mooie uitzichtpunten die de kruisingen van vaarwegen bieden dat uitzicht zoveel mogelijk gevrijwaard te houden van eventuele

ervaring van de indiener dat met het plaatsen van een object of beeld de beleving van weidsheid juist enorm kan worden versterkt, vooral bij beelden waar je doorheen kijkt. Er wordt voorgesteld de terugkerende formulering <i>"Behouden van het weidse en vrije uitzicht op de beide kanalen (geen belemmerende bouwwerken en dergelijke)"</i> te vervangen in: <i>"Behouden of versterken van het weidse en vrije uitzicht"</i>. Om eenheid te bewaren zou het Ontwikkelingskader zich uit moeten strekken naar het noorden en zuiden. Ook uitbreidingen in Nieuwegein en Houten en in de gemeente Stichtse Vecht drukken tegen het kanaal aan. Indiener hoopt dat het plan in samenhang met de buurgemeenten aan het ARK tot ontwikkeling kan komen.	obstakels. Het gaat ons om de beleving van de recreatie vanaf de oevers. De suggestie van de indiener wordt dan ook niet overgenomen. Het is niet onze bedoeling om initiatieven onmogelijk te maken. Indiener geeft zelf ook aan dat een sculptuur niet altijd hoeft te worden gezien als een belemmerend bouwwerk. Ook de gemeente hoopt dat elementen uit het Ontwikkelingskader meegenomen worden bij de verdere uitwerking door buurgemeenten. Op regionaal niveau is er wel aandacht voor het ontwikkelen van een doorlopende route langs, liefst beide zijden, van het kanaal. De route is voor een deel ook al opgenomen in het fietsknooppuntennetwerk.
Inspreker 5	Antwoord Gemeente
Inspreker stelt voor om ter hoogte van het Demkaterrein een verhoogde oversteek te maken voor voetgangers en fietsers over de Amsterdamsestraatweg. Hierdoor kun je veilig oversteken naar het Heukelompark. Indiener stelt ook voor om bij de oversteek bij de Burg. Norbruislaan het braakliggende terrein (van de voormalige sporthal Zuilen) als park in te richten tot aan de Vecht en daar een voetgangers/fietsersbrug te plaatsen. Zo ontstaat er een groene long dwars door Zuilen. Dit sluit mooi aan bij de fietsroute "landgoed Haarzuilens" van Natuurmonumenten. Inspreker stelt voor om in overleg met Rijkswaterstaat gezamenlijk een plan te maken dat als de hoge bomen langs de oever aan de kant van Lage Weide gekapt worden er een herplanting plicht komt met een gevarieerde opbouw van groen zowel in de hoogte als in het soort planten. Verder zou het prettig zijn als er langs de kant van het kanaal bij het gedeelte waar de Amsterdamsestraatweg direct langs het kanaal loopt enkele bankjes worden geplaatst zodat wandelaars en fietsers daar kunnen zitten.	Bij de uitwerking van het Demkaterrein wordt een verbeterde oversteek over de Amsterdamse Straatweg ter hoogte van de Heukelomlob meegenomen. De wijze waarop is onderdeel van de uitwerking. Op dit moment wordt samen met RWS en Tata Steel geschetst aan een route voor langzaam verkeer langs het "Demka punt" Hierbij wordt ook de herplant van het Demka terrein meegenomen. De ontwikkeling van het gebied ten oosten van de Norbruislaan zit niet in deze visie, maar is wel een bekende vraag bij de gemeente, maakt deel uit van Vecht en Heukelomlob. Met Rijkswaterstaat vindt overleg plaats over boombeplanting langs het kanaal. Er is bestuurlijk afgesproken dat er een totaal visie komt op de bomen langs het kanaal, zodat het niet steeds losse ingrepen zijn. Daarbij komt herplant en soortensamenstelling expliciet aan de orde. Op de Demkapunt zelf zal er ruimte zijn om bankjes e.d. te plaatsen. Dit zal in overleg met omwonenden en andere initiatiefnemers gebeuren. Voor de duidelijkheid, er is slechts een gedeelte langs het kanaal openbaar.

Inspreker 6	Antwoord Gemeente
Inspreker is zeer geïnteresseerd in de ontwikkelingen in de parkzone. Indiener wandelt dagelijks langs het Amsterdam-Rijnkanaal, van Kanaleneiland naar het noorden. Indiener vraagt zich af hoe de gemeente de oversteek over de Leidse Rijn wil realiseren, gezien mogelijke weerstand bij omwonenden.	Wij zijn ons terdege bewust van deze lastige knoop. De wijze waarop de oversteek over de Leidse Rijn vorm moet krijgen is onderwerp van onderzoek in overleg met de omwonenden.
Inspreker 7	Antwoord Gemeente
Inspreker is van mening dat het ontwikkelingskader als totaalplan er goed doordacht uit ziet. Op onderdelen heeft indiener nog wel enkele vragen en opmerkingen. Indiener voelt zich met name betrokken bij de Hommelsluis (oostzijde van het Amsterdam-Rijnkanaal) en wil graag betrokken worden bij de plannen voor het doortrekken van het wandelpad langs het kanaal via een brug of via de sluis van Kanaleneiland naar Oog in Al (vv).	Naar aanleiding van een eerste verkennend gesprek dat is gevoerd met de indiener is afgesproken dat deze wordt betrokken bij de vervolgstappen die wij ondernemen in het gebied tussen de Rooseveltboulevard en de Wagenaarkade. Al eerder is de huidige situatie samen met de indiener in het veld gezien.
Inspreker 8	Antwoord Gemeente
Indieneren maken zich als aanwonenden grote zorgen over het plan rondom de Hommelsluis en willen graag nauw betrokken worden bij de plannen. Er is al jaren veel contact met de gemeente en politie vanwege (sociale) (on)veiligheid (lees: extreem veel inbraken, vandalisme, geluidsoverlast en vervuiling). Bewoners van de Oude Leidseweg werken al jaren hard aan een ecologische gebied als tegenhanger voor al het groen dat weg moest	Wij zijn ons ervan bewust dat er nog belangrijke aandachtspunten zijn voordat de Rooseveltboulevard over de Leidse Rijn naar Oog in Al kan worden doorgetrokken. Wij zijn van mening dat de onveiligheid mede het gevolg is van het feit dat de huidige route niet logisch is en daardoor onvoldoende wordt gebruikt, waardoor het er onveilig voelt c.q. is. Als het een meer vanzelfsprekende route wordt, zoals nu ook het gevoel is op de Rooseveltboulevard, dan is er meer openbaarheid, komen er meer passanten en is de verwachting dat dan ook de sociale controle groter wordt. De uitwerking van de te nemen maatregelen om de route inderdaad veilig te maken en situaties van "overlast en onveiligheid" te voorkomen worden in de toekomst met de direct omwonenden besproken. Ook de gemeente is er niet bij gebaat ongewenste situaties te creëren. Aandacht voor de (sociale) veiligheidssituatie rond de Meernbrug wordt aangescherpt op p.45 van het ontwikkelingskader. De gemeente verwacht niet dat de bijzondere vogels zullen verdwijnen door de komst van een verbinding voor langzaam verkeer.

vanwege uitbreiding snelweg en fly-over. Hiermee is (i.s.m. de gemeente) er een fantastisch hoeveelheid bijzondere vogels in de wijk. Al deze vogels vliegen aan- en af de sluis over en zullen bruut verstoord worden als daar ineens verkeer (lees: fietsers, brommers, voetgangers) langs komen. Ook maken de indieners zich zorgen over het verlies aan woongenot als het (fiets)pad wordt doorgetrokken. Indieners begrijpen dat dit plan is gemaakt, het idee is logisch, maar zouden graag zien dat de route via de bestaande mogelijkheid achter het denkcentrum, langs het zwembad, langs het Ibishotel na het park weer richting het water loopt (voorbij het oude militaire hospitaal, linksaf). Zodat ook het park, het park kan blijven en mensen vanaf die kant kunnen blijven genieten van onze ecologische zone die we met veel liefde en hard werken voor de wijk hebben gemaakt. Indieners willen graag een actieve gesprekspartner zijn voor de gemeente op dit onderdeel van het plan.	Het is een alternatieve mogelijkheid voor de fietser. Er zitten wel enkele nadelen aan: de aantrekkelijkheid van continu fietsen langs het kanaal wordt fors onderbroken, in Zuid-Noord richting moet twee maal de Lessinglaan overgestoken worden. Afhankelijk van waar de verbinding komt, kunnen de ecologische zone en het woongenot juist ook ontzien worden. Het planproces voor de Wagenaarkade en aansluiting op Kanaleneiland zal eind 2015 starten. Hierbij is deze knoop een cruciaal onderdeel. De (direct) omwonenden en andere belanghebbenden worden hierbij betrokken.
Inspreker 9	Antwoord Gemeente
Indiener is in principe voorstander van het idee om een aantrekkelijke recreatieve en groene zone op deze centrale plek in de stad te realiseren. Wel maakt indiener zich over een aantal punten zorgen: Hoe verhoudt het realiseren van een dergelijke zone zich tot de diverse natuurgebieden die zich in de direct nabijheid van deze zone bevinden? Bij de zogenaamde nevengeul in de Leidse Rijn in het park: langs de Richard Wagnerlaan en grenzend aan het Amsterdam-Rijn kanaal groeien zeer bijzondere planten (zoals diverse orchideeënsoorten) en komen ook bijzondere dieren voor (zoals broedende ijsvogels). Dit ecologisch groengebied is onderdeel van het groene netwerk dat van buiten de stad relatief diep de stad in dringt en is derhalve een belangrijke ecologische 'stepping-stone'. Een drukke recreatieve route haaks op deze verbinding zou wel eens deze ecologische verbinding kunnen doorsnijden !	De gemeente onderschrijft het belang van de nevengeul. Een doorgaande route loopt daar niet noodzakelijkerwijs vlak langs, verschillende varianten zullen t.z.t. met omwonenden besproken worden. Wellicht neemt een verbinding haaks op de Leidse Rijn de druk op het pad langs de nevengeul zelfs wat weg. Aangezien die nu ook veel door fietsers wordt gebruikt. Daarnaast is de gemeente van mening dat natuur en een verbinding voor langzaam verkeer goed samen kunnen gaan. Onze verwachting is dat de aanwezige flora en fauna er niet door zal verdwijnen. In deze reactienota is ook een suggestie gedaan voor het opnemen van een faunaverbinding in combinatie met de eventuele nieuwe brug waardoor de ecologische

Heeft het aanleggen van een wandel, maar met name een doorgaande fietsroute geen aanzuigende werking op brommers e.d.? Niet alleen zijn brommers zeer milieuvervuilend, ook geven zij zeer veel geluidsoverlast. Zowel voor wandelaars als de bovengenoemde dieren, als voor bewoners die nabij deze route wonen. Wat betekent een dergelijke route voor de sociale veiligheid van de nabij gelegen woonbuurten? Inspreker is bewoner van de Oude Leidseweg. Deze straat loopt voor auto's dood op het sluiswachtershuisje aan het Amsterdam-Rijnkanaal, maar voor voetgangers en fietsers is er een pad dat langs het kanaal, langs tennisvereniging Domstad en het Nederlands Denksport Centrum Den Hommel naar Kanaleneiland loopt. Net als genoemde sportverenigingen heeft indiener al jaren overlast van 'hangjongeren' uit Kanaleneiland. Hier is inmiddels een fiks dossier van. Indiener is bang dat een doorgaande recreatieve route deze sociale onveiligheid sterk zal vergroten. Het is uw bedoeling dat dit recreatiegebied intensief gebruikt zal worden. Indiener voorziet taferelen gelijk aan het Wilhelminapark op een zonnige zaterdag: achtergelaten afval en etensresten na het barbecueën e.d. Of zoals de rotzooi en lege blikjes onder de Meernbrug van de daar rondhangende jongeren. Waarom moet het eigenlijk een doorgaande route zijn? Een intensiever gebruik van de zone langs het kanaal is een goed idee maar het kanaal en haar oevers kunnen ook per deelgebied bereikt en gebruikt worden. Het is vooral de doorgaande verbinding die waarschijnlijk voor veel overlast gaat geven terwijl dit doorgaande aspect niet wezenlijk is voor het recreatieve gebruik. De voordelen van een doorgaande route wegen niet op tegen de nadelen. Dus in	waarde versterkt kan worden. Om brommers op dergelijke routes te weren neemt de gemeente een verkeersbesluit. Dit betekent dat een route alleen toegankelijk is voor fietsers, niet voor brommers. Handhaving is aan de politie en VTH. Op deze wijze is ook omgegaan met de huidige Rooseveltboulevard. Wij zijn ons ervan bewust dat er nog belangrijke aandachtspunten zijn voordat de Rooseveltboulevard over de Leidse Rijn naar Oog in Al kan worden doorgetrokken. Wij zijn van mening dat de onveiligheid mede het gevolg is van het feit dat de huidige route niet logisch is en daardoor onvoldoende wordt gebruikt, waardoor het er onveilig voelt c.q. is. Als het een meer vanzelfsprekende route wordt, zoals nu ook het gevoel is op de Rooseveltboulevard, dan is er meer openbaarheid, komen er meer passanten en is de verwachting dat dan ook de sociale controle groter wordt. De uitwerking van de te nemen maatregelen om de route inderdaad veilig te maken en situaties van "overlast en onveiligheid" te voorkomen worden in de toekomst met de direct omwonenden besproken. Ook de gemeente is er niet bij gebaat ongewenste situaties te creëren. Aandacht voor de (sociale) veiligheidssituatie rond de Meernbrug wordt aangescherpt op p.45 van het ontwikkelingskader. Het is belangrijk dat bij de uitwerking van de plannen de inrichting en het beheer worden afgestemd op het verwachte gebruik. Zo kunnen situaties die indiener beschrijft in de hand worden gehouden. Een aantrekkelijke doorgaande route is erg belangrijk voor het recreatieve gebruik van het kanaal door wandelaars, joggers en fietsers. De gemeente streeft naar doorgaande aantrekkelijke recreatieve routes in de stad. Een doorgaande route op beide oevers is nog een ontbrekende schakel in het recreatieve routenetwerk. Deze ambitie is ook al bestuurlijk vastgelegd in het gemeentelijk Groenstructuurplan. Met het kunnen maken van ommetjes en
--	--

plaats van een doorgaande route zou een reeks van plekken een beter idee zijn. Indiener blijft graag op de hoogte van de ontwikkelingen van de plannen omtrent het ARKPark en met name ook over de mogelijke deelplannen c.q. deelsluitwerkingen rondom het gebied 'kruising oostzijde Leidse Rijn – Amsterdam Rijnkanaal'.	fietsrondjes, wil de gemeente een gezonde stad faciliteren en stimuleren. Daarnaast is het aantoonbaar dat er te weinig recreatieve mogelijkheden zijn in Utrecht, waar toch steeds meer mensen wonen. Het is beleid om belanghebbenden een grote rol te geven bij de uitwerking van de verschillende deelgebieden langs het kanaal.
Inspreker 10	Antwoord Gemeente
Inspreker geeft aan dat de parkzone hem zeer dierbaar is. Indiener wandelt wekelijks in het gedeelte Halve Maan- Munt- Spinozabrug. De verdere ontwikkeling van de recreatiezone baart indiener zorgen. Sinds de gemeente het wandelpad langs Johan Wagenaarkade heeft geasfalteerd is er een duidelijke toename te constateren van het aantal fietsers dat nu gebruik maakt van dit pad dat alleen voor wandelaars is bedoeld. Ook het verlengde van dit pad, achterlangs het hoofdkantoor van de protestantse kerk, wordt voortdurend door fietsers gebruikt. Duidelijk is dit ook te zien aan de bandensporen in het grind. Een en ander doet nu al afbreuk aan het wandelplezier op dit traject. Toezicht op het juiste gebruik van dit pad ontbreekt volledig. Plannen om parallel aan dit wandelpad een fietspad aan te leggen zal dit fietsverkeer wellicht verminderen, maar een fietspad gaat ook brommers en snorfietzen aantrekken. En zoals het er naar uitziet zal er geen sprake zijn van handhaving vanuit de gemeente. Verder vindt indiener het geen goed idee om een fietsverbinding en brug aan te leggen achterlangs de sluis tussen Leidsche Rijn en A-R-kanaal. Dit is nu een oase van rust en groen en dat is een kostbaar goed in deze stedelijke regio. Indiener vraagt om dit rustgebied te ontsien. Ook wil ik het huidige wandelgebied zoveel mogelijk onaangetast zien, omdat dit juist speciaal voor wandelaars is. Ook dit kom je maar weinig tegen in Utrecht. Een doorgaande recreatieve fietsroute kan heel goed aan de westzijde van het Amsterdam-	Deze constatering van de indiener is een belangrijk aandachtspunt bij de uitwerking van de herinrichtingsplannen voor de Wagenaarkade. Ook de suggestie voor het parallel aanleggen van een fietspad als mogelijke oplossingsrichting zal onderzocht worden in de uitwerking van het deelgebied. Om brommers op dergelijke routes te weren neemt de gemeente een verkeersbesluit. Dit betekent dat een route alleen toegankelijk is voor fietsers, niet voor brommers. Handhaving is aan de politie en VTH. Op deze wijze is ook omgegaan met de huidige Rooseveltboulevard. Een doorgaande route is erg belangrijk voor het recreatieve gebruik van het kanaal door wandelaars, joggers en fietsers. De gemeente streeft naar doorgaande aantrekkelijke recreatieve routes in de stad. Een doorgaande route op beide oevers is nog een ontbrekende schakel in het recreatieve routenetwerk. Deze ambitie is ook al bestuurlijk vastgelegd in het gemeentelijk Groenstructuurplan. Met het kunnen maken van ommetjes en fietsrondjes, wil de gemeente een gezonde stad faciliteren en stimuleren. Daarnaast is het

Rijnkanaal worden gerealiseerd.	aantoonbaar dat er te weinig recreatieve mogelijkheden zijn in Utrecht, waar toch steeds meer mensen wonen.
Inspreker 11	Antwoord Gemeente
Inspreker is van mening dat het ontwikkelen van de oevers van het Amsterdam-Rijnkanaal tot één groene en recreatieve parkzone bovenstaande ambitie een positief effect kan hebben voor het imago van, de beeldvorming over Leidsche Rijn. Indien deze ambitie wordt gerealiseerd zullen meer bewoners van de 'stadszijde' vaker over het Amsterdam Rijnkanaal heen komen en ontdekken dat Leidsche Rijn nog niet zo gek is. En omgekeerd zullen bij een juiste, aantrekkelijke inrichting van het gebied bewoners van Leidsche Rijn zich ook betrokken kunnen voelen bij Utrecht West. Echter, indiener mist een aantal belangrijke aspecten in het plan en vraagt daarvoor aandacht.	
Algemene opmerkingen Ecologische waarden Indiener mist in het hele plan een gedegen visie hoe de parkzone ARK in te passen in de ecologische verbindingszone van de Gemeente Utrecht. Met het Ontwikkelingskader Parkzone ARK willen de opstellers een groenblauwe verbinding maken, maar ik kan geen enkele noemenswaardige ecologische ambitie terugvinden in de voorstellen. Indiener vindt het plan erg 'aangeharkt', vooral gericht op 'recreatie'; het is een plan waarin het zelf ontdekken ontbreekt. Indiener stelt voor de ecologische ambitie te vergroten: - <i>Realiseer een meer natuurlijke inrichting van speelplekken, ligweide, met struiken en ravotnatuur, zodanig dat er ook wat te ontdekken valt. Daardoor kunnen ook ecologische waarden beter tot hun recht komen.</i> - <i>Maak aan de landzijde van het fietspad een slootje) (zie pagina 51), een nevengeul-achtig iets met hoge ecologische waarde.</i> <i>Verhoog de natuurwaarde door:</i> - meer verschillende (bloemrijke) plantensoorten langs het kanaal te introduceren	Hoewel de nadruk ligt op de te ontwikkelen gebieden biedt het ontwikkelingskader volgens ons ook juist ruimte voor verdere ontwikkeling van de natuurlijke en ecologische kwaliteiten en het zelf ontdekken . Zo wordt op pagina 19 onder het kopje "groene kwaliteit" nadrukkelijk ingegaan op de waarde van de oevers voor de ecologie (en dus voor planten en dieren). En wordt een verschil gemaakt tussen rustige plekken en publiekstrekkingen. We impliceren daarmee dat op rustige plekken ruimte is voor niet georganiseerde recreatie, zoals ontdekken, duisternis en stilte. Hoe de ecologische kwaliteiten verder ontwikkeld kunnen worden in de verschillende deelgebieden is onderdeel van de planontwikkeling voor die gebieden zelf. Bij de inrichtingselementen (p. 59 en 61) is ook aandacht voor ecologie. De aanbevelingen die u doet zijn zeer waardevol als input voor de uitwerking van de verschillende deelgebieden. Wij danken u voor uw suggesties. Deze komen overeen met wat het ontwikkelingskader aan potenties ziet om de natuurwaarde te verhogen. Bij de beantwoording van de brief van Wijkraad Leidsche

- plant hagen en bomen voor vogels aanleg windluwe groene plekken aan. creëer op diverse plekken een aaneengesloten boomstructuur; - koester oude bomen (meer biomassa en bieden meer leefruimte aan organismen) (zie ook eerder advies van de wijkraad Leidsche Rijn) - Pas boomsoorten toe die als verblijfplaats dienen voor insecten, vogels, vlinders en vleermuizen. - Neem meerdere Fauna Uittreed Plaatsen op, om zo dieren te helpen het water uit te komen. - Creëer schrale gronden, hanteer een zodanig maaibeleid dat bloemrijk gras ontstaat.	Rijn gaan we uitgebreider in op hoe we omgaan met de bomen (pag 17 van deze nota) Langs het kanaal, buiten het stedelijk gebied, zijn al op verschillende plekken uittreedplaatsen voor herten / reeën. In de stad is dat niet nodig en zinvol. De dieren die in de stad in het ARK landen zijn vooral meeuwen en aalscholvers. Een faunaverbinding bij de voorgestelde brug over de Leidsche Rijn langs het kanaal zou een goed idee zijn. Ook in de al aangelegde projecten (Rooseveltboulevard en Loggerstraat en Stadsstrand) zijn afspraken over het maairegime gemaakt t.b.v. een bloemrijk gras. Naar aanleiding van uw reactie wordt de rapportage op een aantal plekken verder aangescherpt. Ecologie wordt explicieter als ambitie opgenomen in het kader op p. 17. Ook wordt ecologie als kans benoemd bij de bijzondere plekken Demkapunt en Zuidpunt Stadseiland (p. 25, 27, 39 en 47). Tenslotte wordt ecologie toegevoegd onder het kopje "groen" op p. 59 in het hoofdstuk "Overkoepelende Identiteit".
Zicht op het water Het plan rept over maximeren van uitzicht op het water. D.w.z. dat struiken en heggen niet hoger dan 70 cm mogen worden. Alle bankjes worden met zicht op het water neergezet en dan geen coulissen. Dit <u>is in strijd</u> met de wens van de bewoners van Leidsche Rijn die ook volwassen hoge <u>bomen</u> behouden zien worden en de ecologische omgevingen voor de fauna. Over deze wensen heeft overleg plaatsgehad en van de zijde van de gemeente is toegezegd dat deze wens wordt gehonoreerd. In het licht van de gemaakte afspraken zal de inrichting van de Parkzone dus veel gedifferentieerder uitgewerkt moeten worden. Inspreker stelt voor om de tekst van het Ontwikkelingskader aan te passen aan de door de gemeente gedane toezeggingen m.b.t. het behoud van volwassen hoge bomen en ecologische omgevingen voor de fauna.	In het ontwikkelingskader is de grote lijn uitgezet voor de totale parkzone en zijn de ontwerpprincipes bedoeld als gereedschapskist bij de uitwerking in de deelgebieden. Uiteindelijk worden op dat niveau de uiteindelijke inrichtingen bepaald en kan daarmee ook op gebiedsniveau differentiatie plaatsvinden. Hierin is het zicht op het water een belangrijk uitgangspunt en hoeft niet de bijten met het behoud van de bomen of hogere hagen op specifieke plekken. In het ontwikkelingskader wordt benadrukt dat bomen een belangrijke kwaliteit zijn (p.21). Op p.59 is aangegeven dat één van de ontwerpprincipes is dat bomen van de eerste orde en oude bomen worden gekoesterd (p.61). De tekst wordt dan ook niet aangepast.

Stilte, rust en duisternis Stilte, rust en duisternis ontbreken en worden niet genoemd als te beschermen waarden. Sterker nog, in het plan zijn de lichtmasten van de Rijnkennemerlaan (Terwijde) opgenomen (pagina 63). Dat is vanuit ecologische perspectief niet wenselijk. Het plan heeft tot doel overal meer mensen te trekken, de hele inrichting is daarop gericht. Er is in het gehele plan nergens sprake van dat een stukje oever, een stukje natuur gewoon ongestoord z'n goddelijke gang zou kunnen gaan. Stilte en duisternis verdienen het - juist ook in de stad - gekoesterd te worden. Daarmee wordt ook de ecologische waarde vergoot. Voorstel: <i>- Neem in het plan expliciet stiltegebieden op en bescherm duisternis langs het hele kanaal.</i>	De gemeente neemt de suggestie om in het plan expliciete stiltegebieden aan te wijzen niet over. Gezien de centrale ligging van de kanaalzone in de stad is het niet wenselijk om delen van de oevers een expliciete bestemming te geven. Wel kan het zijn dat op deelgebiedniveau of in de aangrenzende gebieden ruimte zal zijn voor de natuur (plekken waar de natuur zijn gang kan gaan). Voorbeeld hiervan is ook het gebied ten noorden van de Leidsche Rijn op de oostelijke oever. In het ontwikkelingskader is de grote lijn uitgezet voor de totale parkzone en zijn de ontwerpprincipes bedoeld als gereedschapskist bij de uitwerking in de deelgebieden. Uiteindelijk worden op dat niveau de uiteindelijke inrichtingen bepaald en kan daarmee ook op gebiedsniveau differentiatie plaatsvinden. Hierin is het zicht op het water een belangrijk uitgangspunt en hoeft niet te bijten met het behoud van de bomen. Wel is in het kader opgenomen (p.63) dat per deelgebied gekeken kan worden hoe de verlichting wordt ingepast (tijdelijke inschakeling als er passanten zijn en/of gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting).
Economische functie Met betrekking tot de economische functie van het Amsterdam Rijnkanaal worden nauwelijks ambities geformuleerd. Terwijl het scheepvaartverkeer nu juist de authenticiteit en uniciteit van het gebied bepaald. Ik mis enige relatie met de passerende schippers. Zij fungeren alleen als plaatje. Behoud de bunkerboot en parlevinker bij de toegang tot het Merwedekanaal, behoud daar ook aanlegplaatsen voor de binnenvaart.	Bij de uitwerking van de verschillende deelgebieden worden de wensen van de binnenvaart meegenomen zoals bij de Rooseveltboulevard. Soms moet er een lastige afweging worden gemaakt, bijvoorbeeld de aanwezigheid van bomen staat soms haaks op de belangen van de scheepvaart. In principe is RWS de vertegenwoordiger van de wensen die de binnenvaart stelt, zij brengen dat belang in. In het begin van het kader is duidelijk gesteld dat het belang van de binnenvaart voorop staat, dat is ook de uitdrukkelijke wens van RWS. Daarom richt dit kader zich ook vooral op de oevers en niet op het vaarwater. Er zijn vooralsnog geen plannen om de bunkerboot en parlevinker niet te behouden.
Noordpunt stadseiland, Keulsekade, Leidsche Rijn Centrum Oost	

In het ontwikkelingskader Parkzone ARK wordt dit gebied in potentie een van de meest interessante plekken van Utrecht langs het Amsterdam-Rijnkanaal genoemd! Indiener vraagt zich af of ambtenaren van de gemeente Utrecht wel met elkaar praten. Zojuist is immers een stedenbouwkundig plan Leidsche Rijn Centrum Oost verschenen waarin de in het ontwikkelingskader gepresenteerde inzichten geen enkele rol spelen. In die zin is dit ontwikkelingskader dan ook mosterd na de maaltijd. Op pagina 66 is op het plaatje Overtuin opgenomen als stedelijk groengebied (te ontwikkelen). Dat staat haaks op de laatste ontwikkelingen in de commissie Stad en Ruimte, waarin is voorgesteld de voor stedelijk openbaar groen bestemde grond te verkopen. BuroNegentien heeft een vrij eenzijdige kijk op de stad. In de recente brief van wethouder Geldof aan commissie Stad en Ruimte zijn de plannen m.b.t. bouwblok F12 iets aangepast. De wijkraad LR ziet met mij daar liever helemaal geen bebouwing, maar optimaliseer het gebied als een ecologisch groengebied. Hoewel het plan Leidsche Rijn Centrum Oost in de commissie stad en ruimte aan de orde is geweest, stelt indiener voor - gezien de voorstellen in dit Ontwikkelingskader, de ontwikkelingen aan de stadszijde in West - nog eens heel zorgvuldig naar de plannen voor het gehele gebied te kijken en een integrale visie op het gehele gebied (noordpunt stadseiland, Keulsekade, Leidsche Rijn centrum oost) te ontwikkelen. Dat kan door het deelgebied Overtuin niet mee te nemen in het Stedenbouwkundig plan Leidsche Rijn Centrum Oost en voor dit deelgebied - zoals aanvankelijk voorzien - een aparte uitwerking te maken in samenhang met de gebieden Keulsekade en noordpunt stadseiland.	Wij zijn van mening dat het Stedenbouwkundig Plan Leidsche Rijn Centrum Oost juist recht doet aan de potentie van deze plek. Met dit stedenbouwkundig plan wordt enerzijds een belangrijke stedelijke verbinding gemaakt tussen Leidsche Rijn en de bestaande stad en is er anderzijds veel aandacht voor de inpassing van recreatieve routes juist bedoeld voor alle bewoners aan weerszijden van het kanaal. De groenstructuur van Leidsche Rijn Centrum Oost wordt overgenomen in het Ontwikkelingskader Amsterdam-Rijnkanaalzone. Hier wordt de kaart op p.66 op aangepast. Deze aanpassing wordt ook meegenomen in het traject actualisatie Groenstructuurplankaart. Het Stedenbouwkundig Plan Leidsche Rijn Centrum Oost is naar aanleiding van de oproep voor een groenere inpassing van boerderij Rood Noot aangepast waarbij naast meer groen rondom Rood Noot, tevens de Oude Vleutenseweg in zijn oorspronkelijke ligging wordt teruggebracht en een kwalitatief hoogwaardige verbinding met het Amsterdam-Rijnkanaal tot stand wordt gebracht. Er is niet gekozen voor een aparte uitwerking van Overtuin. Dit gebied is opgenomen in de verkaveling van Leidsche Rijn Centrum Oost waarbij een belangrijk uitgangspunt de aanleg van Park Leeuwesteyn vormt. Op die manier wordt Leidsche Rijn Centrum omgeven door water en groen en worden boerderij Rood Noot en Park Leeuwesteyn verbonden met de oevers van het Amsterdam-Rijnkanaal.
b) aansluiting op Parkzone ARK op LRCentrum Oost en Leeuwesteyn Het gehele gebied wordt natuurlijk veel aantrekkelijker als de	Zie ook bovenstaande beantwoording van deze inspreker onder de kopjes: "Zicht op Water" t.a.v. het behoud van bomen en "Noordpunt stadseiland, Keulsekade, Leidsche Rijn Centrum Oost" t.a.v. de

historische boerderij RoodNoot met weilandjes is ingebed in een groter groengebied. Dan wint het ook ecologisch aan kwaliteit. Voor Stadserf RoodNoot als levend erfgoed is het van wezenlijk belang dat zij voor de pony's en schapen een logisch stukje weiland behouden, met goede verbinding met de boerderij. De wijk West ontbeert zoals ik eerder heb gememoreerd een groengebied van enige omvang. De Wijkraad Leidsche Rijn heeft vorig jaar een advies ingediend om zo veel mogelijk groen te behouden en in gespreken met Bureau negen tien zijn er mooie parkachtige ideeën uitgewerkt. Neem het behoud zoveel mogelijk hoge, oude bomen aan het Amsterdam-Rijnkanaal, evenals een groot deel van de bosschages op in het ontwikkelingskader. Het gebied wint daarmee aan belang voor bewoners van West. Indiener stelt voor om een samenhangend plan te maken voor stedelijk openbaar groen bestaande uit: de parkzone Amsterdam-Rijnkanaal, het Willem Alexanderpark, het gebied Roodnoot, Verthorenpark, park Leeuwesteyn, maak één slinger van ecologisch groen en recreatief verblijf! Waarbij 'stedelijk groengebied' volgens het Groenstructuurplan wordt gekenmerkt door 'de forse maten, de onderlinge samenhang en door een stapeling van kwaliteiten en functies'. Zo ontstaat er een grotere, waardevollere en ecologisch betere groenzone, ook voor op dit punt karig bedeelde bewoners uit West. Creëer een groen gebied met de kwaliteit van het Griftpark, verbind dat met de Keulsekade (Douwe Egberts) en de Noordpunt stadseiland. (Zie voorstel hierboven)

Inspreker wil graag een overzicht met literatuur zien waar naar verwezen wordt in dit ontwikkelingskader.

Tot slot stelt indiener dat het hele beleid staat of valt met het standpunt van Rijkswaterstaat. Zij zijn immers eigenaar van het gebied. De Wijkraad vindt het opmerkelijk dat de reactie van Rijkswaterstaat niet integraal (bijv. Als bijlage) is opgenomen in de notitie. Inspreker stelt voor om de reactie van Rijkswaterstaat in de bijlage van het ontwikkelingskader op te nemen zodat inspreker ook voor de toekomst weet waar hij aan toe is.

inpassing van RoodNoot.

Wij zijn het met u eens dat het belangrijk is om een samenhangend plan voor stedelijke openbaar groen te hebben. Met het Stedenbouwkundig Plan Leidsche Rijn Centrum Oost en de stedenbouwkundige verkaveling van Leeuwesteyn wordt daaraan invulling gegeven middels de inpassing van deels bestaande bomen en onderbeplanting danwel de toekomstige aanleg van de parkzone langs het Amsterdam-Rijnkanaal, het Willem Alexanderpark, de groene inpassing van Rood Noot, het Verthorenpark en Park Leeuwesteyn. Ook zien we het voorliggende ontwikkelingskader als een stap in die richting.

Voorstel wordt overgenomen. In de definitieve versie wordt een overzicht van de gebruikte bronnen en beleid opgenomen.

De reactie van Rijkswaterstaat is onderdeel van de reactienota, zie pag 16. De reactienota wordt als bijlage opgenomen bij het definitieve ontwikkelingskader.

Organisaties

TC Domstad	Antwoord Gemeente
Staan positief tegenover het ontwikkelingskader. Nu zit de tennisvereniging toch in een soort uithoek. Dit is op zich geen probleem omdat ze nu ook nauwelijks overlast veroorzaken. Met een bruggetje over het sluisje is het daar goed toeven denken wij. Willen graag betrokken worden bij de voortgang van dit ambitieuze en prachtige plan. Willen ook meedenken aan het inrichten van de zone met ons prachtige tennispark wellicht als een van de eyecatchers. Voor de sport en de club zijn van belang: - De veiligheid van het park. Niet voor niets zijn er destijds hekken en beveiligingscamera's geplaatst. - De begroeiing van de zone, dit in verband met het onderhoud van het park. - De hekken als afrastering, ook hierbij aandacht voor veiligheid en duurzaamheid. - De mogelijkheid tot het plaatsen van winddoeken (of welke andere oplossing dan ook) , want door onze ligging is de wind altijd een hinderlijke factor en dus een belangrijk aandachtspunt.	Het is beleid van de gemeente om belanghebbenden een grote rol te geven bij de uitwerking van de verschillende deelgebieden langs het kanaal. Wij zijn verheugd over uw reactie en dat de tennisvereniging in de toekomst graag betrokkenen wil zijn. De wijze waarop de strook langs het tennispark wordt ingericht en er een verbinding over het sluisje kan worden gemaakt is complex en vraagt nadrukkelijk om betrokkenheid van alle direct betrokkenen, waaronder U. De aangegeven punten zijn belangrijke input voor de verdere planvorming in de toekomst voor dit gebied. Aandacht voor de (sociale) veiligheidssituatie rond de Meernbrug wordt verder aangescherpt op p.45 van het ontwikkelingskader.
Bestuur van VvE de Rheyngaerde	Antwoord Gemeente
De VvE bestaat uit 108 eigenaars. Het appartementencomplex is gevestigd in het gebouw de Rheyngaerde gelegen aan de noordkant van de Leidsche Rijn in de oksel die deze maakt met het Amsterdam Rijn Kanaal (ARK). Indieners zijn verontrust over de plannen om de Rooseveltboulevard (Kanaleneiland) een directe verbinding te geven met de Johan Wagenaarkade (Halve Maan). Indieners zijn bang dat de huidige situatie van "overlast en onveiligheid" aan de zijde van Kanaleneiland zich zal verplaatsen naar het appartementencomplex. Indieners zijn	Wij zijn ons ervan bewust dat er nog belangrijke aandachtspunten zijn voordat de Rooseveltboulevard over de Leidse Rijn naar Oog in Al kan worden doorgetrokken. Wij zijn van mening dat de onveiligheid mede het gevolg is van het feit dat de huidige route niet logisch is en daardoor

het niet eens met de constatering tijdens de informatieavond dat met name het doortrekken over de Leidsche Rijn van het recreatiepad juist een vermindering van deze overlast zal veroorzaken. Het gebouw van de Bridge Bond heeft niet voor niets een hekwerk om het hele gebouw staan. Indieneners willen niet gedwongen worden om ook een hek van twee meter hoog te moeten plaatsen rond hun eigendom. De VVE tekent bezwaar aan tegen genoemde plannen en verzoekt de gemeente de brug niet aan te leggen.	onvoldoende wordt gebruikt, waardoor het er onveilig voelt c.q. is. Als het een meer vanzelfsprekende route wordt, zoals nu ook het geval is op de Rooseveltboulevard, dan is er meer openbaarheid, komen er meer passanten en is de verwachting dat dan ook de sociale controle groter wordt. De uitwerking van de te nemen maatregelen om de route inderdaad veilig te maken en situaties van "overlast en onveiligheid" te voorkomen worden in de toekomst met de direct omwonenden besproken. Aandacht voor de (sociale) veiligheidssituatie rond de Meernbrug wordt verder aangescherpt op p.45 van het ontwikkelingskader. <i>Het verzoek van de VVE om de brug niet aan te leggen wordt niet overgenomen.</i>
Rijkswaterstaat Als beheerder van het Amsterdam-Rijnkanaal geeft indiener aan dat het opstellen van een ontwikkelingskader voor de gronden langs het Amsterdam-Rijnkanaal een goed initiatief is. Het verschaft hen inzicht in welke kant de gemeente uit wil en zorgt voor een basis om met elkaar het gesprek aan te gaan. Bij het tot stand komen van het ontwikkelingskader is vanuit Rijkswaterstaat aangegeven welke functies het Amsterdam-Rijnkanaal heeft; hoofdtransportas voor de scheepvaart, wateraanvoer en waterafvoer, waterveiligheid en drinkwater. Deze functies moeten ook in de toekomst gewaarborgd blijven. Rijkswaterstaat staat positief tegenover het ontwikkelingskader, maar wil bij concrete initiatieven per geval beoordelen in hoeverre hier vanuit onze beheerbelangen mogelijkheden voor zijn en wat de eventuele randvoorwaarden zijn.	Antwoord Gemeente Tijdens het opstellen van het ontwikkelingskader zijn verschillende overleggen geweest met medewerkers van Rijkswaterstaat. In het ontwikkelingskader zijn de door Rijkswaterstaat genoemde primaire functies van het kanaal ook geborgd. Op pagina 9 en 13 wordt het nationale belang beschreven. In hoofdstuk 7 wordt op pagina 33 aangegeven dat bij het toetsen van initiatieven nauw wordt samengewerkt met medewerkers van Rijkswaterstaat.
Wijkraad Leidsche Rijn De wijkraad Leidsche Rijn is van mening dat het opstellen van een totaal Ontwikkelingsperspectief voor de Parkzone ARK een goed initiatief is. Wel heeft ze een aantal belangrijke aandachtspunten. De belangrijkste punten van de wijkraad Leidsche Rijn zijn:	Antwoord Gemeente

- Gemeente Utrecht past en sluit ook alle groene gebieden die net buiten deze Parkzone ARK vallen goed in / aan. Zo ontstaat er een grotere, waardevoller en nog betere groenzone langs het Amsterdam-Rijnkanaal ARK. - Behoud zoveel mogelijk hoge, oude bomen aan ARK, evenals bossages (o.a .uit eerder advies van de wijkraad LR uit 2014). - Voeg heldere ecologische waardes toe aan dit plan	Dit is ook de doelstelling van de gemeente. De oevers van het Amsterdam-Rijnkanaal zijn een belangrijke schakel in de stedelijke groenstructuur. Uiteindelijk moet het een samenhangend geheel worden. Een van de peilers van de visie is dat het Amsterdam-Rijnkanaal goed ingebed wordt in de omgeving. Hiervoor is het essentieel dat de oevers en de aangrenzende gebieden een logische eenheid vormen. Om die reden is het Stedenbouwkundig Plan van Leidsche Rijn Centrum Oost aangepast, waardoor er meer groen rondom boerderij Rood Noot komt en de oorspronkelijke ligging van de Oude Vleutenseweg in ere wordt hersteld die Rood Noot verbindt met het sluiscomplex aan het Amsterdam-Rijnkanaal. Het is uitgangspunt van het College om bij ontwikkelingen oude bomen te behouden. Er worden alleen bomen gekapt of bosschages weggehaald als ze niet kunnen worden opgenomen in de plannen. Hiervoor is binnen de gemeente een zorgvuldige procedure van kracht. Belangrijk uitgangspunt bij het Stedenbouwkundig Plan van Leidsche Rijn Centrum Oost is de inpassing van de bestaande bomen langs het Amsterdam-Rijnkanaal. Ook in de plannen van Leeuwesteyn vormt de inpassing van bestaande bomen langs het Amsterdam-Rijnkanaal een belangrijk onderdeel. In het ontwikkelingskader wordt aangegeven dat de huidige ecologische waarde laag is, maar dat er wel potentie is voor verbetering in de toekomst. (p 21) De potentie zit vooral in het bieden van meer fourageer- en leefruimte voor algemene soorten vleermuizen, vogels en vlinders. Hier wordt de tekst op p. 21 op aangescherpt. In hoofdstuk 3 (Deel 2) op pagina 61 wordt dieper ingegaan op ecologisch interessante elementen die toegepast kunnen worden bij de uitwerking van de verschillende deelgebieden. Het is nadrukkelijk niet de bedoeling om in het ontwikkelingskader voor de verschillende deelgebieden voor te schrijven hoe de ecologie er een plek moet krijgen. Dit is onderdeel van de uitwerking in
---	--

- Blijf de bewoners van de wijken en stad betrekken bij dit Parkzone ARK plan.	samenspraak met bewoners, ondernemers en andere belanghebbenden. Het is nadrukkelijk uitgangspunt van de gemeente om belanghebbenden een grote rol te geven bij de uitwerking van de verschillende deelgebieden langs het kanaal.
Aansluiting op Parkzone ARK op Leidsche Rijn Centrum Oost (met Overtuin) en Leeuwesteyn is volgens de Wijkraad onvoldoende vorm gegeven. De Wijkraad Leidsche Rijn heeft vorig jaar al geadviseerd dit gebied zo veel mogelijk groen te behouden. In gesprekken met Buro19 zijn mooie parkachtige ideeën uitgewerkt, met behoud van minimaal 250 bomen en versterking van de ecologische structuur. Deze ideeën werken nog niet door in uw plan voor dit deel van de oever. Onze ideeën bieden de kans één slinger van groen & recreatie te maken met het Willem Alexanderpark, ARK Parkzone en Gebied Roodnoot. Daarbij is het van belang dat ook het gebied RoodNoot / ARK eenduidig in de plannen opgenomen en ontwikkeld wordt. De Wijkraad Leidsche Rijn heeft gepleit dat er in dit gebied geen bebouwing, maar een groen park gerealiseerd wordt. Dit zorgt voor een verbinding van Stadserf RoodNoot met ander groen en voorkomt dat RoodNoot erg geïsoleerd tussen stedelijke bebouwing komt te liggen. Het lijkt hen van wezenlijk belang dat zij voor de pony's en schapen een stukje weiland behouden, met goede verbinding met de boerderij. Ben van Diest van Stadserf RoodNoot heeft op de Raadsinformatieavond hierover een pleidooi gehouden, om in dit stukje Utrecht haar (historische landelijke) groene uitstraling te laten behouden. Dat kan mooi contrasteren met het stedelijke karakter van Leidsche Rijn Centrum op 8 meter hoogte. Dit pleidooi werd warm ontvangen, de Wijkraad Leidsche Rijn ondersteunt dit van harte en we hadden verwacht dat dit door zou werken. Ten opzichte van de oorspronkelijke plannen heeft indiener in een recente brief aan commissie Stad & Ruimte wel gezien dat er iets aangepast is aan het bouwblok F12. Maar dat betekent dat er nog steeds gebouwd wordt op die plek. Het plan voor de Parkzone ARK laat op pagina 66 Overtuin zien als stedelijk groen gebied (te ontwikkelen). Stedelijk groengebied wordt volgens het Groenstructuurplan gekenmerkt door 'de forse maten, de onderlinge	In de genoemde plannen Leidsche Rijn Centrum Oost (met Overtuin) en Leeuwesteyn zijn vooruitlopend op de besluitvorming over het ontwikkelingskader, al aanbevelingen verwerkt en meer bomen ingepast. In Leeuwesteyn worden daardoor meer bomen behouden zoals vastgesteld bij de behandeling van de variantenstudie in de commissie Stad en Ruimte van 16 april 2015. Bovendien zijn de inhoudelijk deskundigen van de gemeente die hebben gewerkt aan het ontwikkelingskader ook betrokken bij de planvorming voor bovengenoemde gebieden. De plannen voor de deelgebieden strekken zich uit tot aan het water van het Amsterdam-Rijnkanaal. Voor de directe oever zijn is daarbij ook input uit het in voorbereiding zijnde Ontwikkelingskader ARK-zone gebruikt. Het Stedenbouwkundig Plan Leidsche Rijn Centrum Oost is naar aanleiding van de oproep voor een groenere inpassing van boerderij Rood Noot aangepast waarbij naast meer groen rondom Rood Noot, tevens de Oude Vleutenseweg in zijn oorspronkelijke ligging wordt teruggebracht en een kwalitatief hoogwaardige verbinding met het Amsterdam-Rijnkanaal tot stand wordt gebracht. Er is niet gekozen voor een aparte uitwerking van Overtuin. Dit gebied is opgenomen in de verkaveling van Leidsche Rijn Centrum Oost waarbij een belangrijk uitgangspunt de aanleg van Park Leeuwesteyn vormt. Op die manier wordt Leidsche Rijn Centrum omgeven door water en groen en worden

samenhang en door een stapeling van kwaliteiten en functies`. (pagina 7). Het gebied Overtuin wordt zelfs als in potentie een van de meest interessante plekken van Utrecht lang het Amsterdam-Rijnkanaal gezien! Wij zien dit als een ondersteuning van de ideeën van Stadserf RoodNoot en onze ideeën voor een groen park en dus strijdig met het stedenbouwkundig plan Leidsche Rijn Centrum Oost. Vandaar dat de Wijkraad Leidsche Rijn vraagt om nog eens heel zorgvuldig naar de plannen voor dit gebied te kijken. Een besluit van de gemeente zou kunnen zijn het deelgebied Overtuin niet mee te nemen in het Stedenbouwkundig plan Leidsche Rijn Centrum Oost en voor dit deelgebied - zoals aanvankelijk voorzien - een aparte uitwerking te maken.	boerderij Rood Noot en Park Leeuwesteyn verbonden met de oevers van het Amsterdam-Rijnkanaal. De groenstructuur van Leidsche Rijn Centrum Oost wordt overgenomen in het Ontwikkelingskader Amsterdam-Rijnkanaalzone. Hier wordt de kaart op p.66 op aangepast. Deze aanpassing zal ook worden meegenomen bij de actualisatie van de Groenstructuurplankaart.
Nieuwe fietsbrug Leidsche Rijn – Oog in Al De Wijkraad Leidsche Rijn vindt het belangrijk dat aan de Leidsche Rijn kant van de fietsbrug de aanlanding logisch en prettig aansluit op de Parkzone ARK. We willen graag weten welke ideeën hiervoor ontwikkeld worden. Komen er bijvoorbeeld trappen voor voetgangers? Hoeveel meters liggen er tussen het kanaal en het bruggenhoofd? Hoe wordt de sociale veiligheid van de gebruikers van de brug, en van de gebruikers van de zone onder de brug, gewaarborgd? De Wijkraad Leidsche Rijn heeft via meerdere adviezen gevraagd om vroegtijdige participatie van inwoners aan beide zijden van de brug. De wijkraad heeft meegewerkt in het participatietraject rondom deze nieuwe fietsbrug, maar daarin beperkt ruimte gekregen en dit ging slechts over de brug zelf en de aanlanding aan de zijde van Oog in Al. Ondanks meerdere vragen hierom van onze zijde is er geen traject gestart voor het vormgeven van de aanlanding aan de zijde van Leidsche Rijn. Dit gemis aan uitwerking c.q. communicatie over de uitwerking van de aanlanding aan de zijde van Leidsche Rijn lijkt nu ook door te werken in Parkzone ARK. Wij willen dit graag verduidelijkt hebben.	Ook in het ontwikkelingskader is de uitwisseling van de bruggen met de route langs het kanaal een belangrijk aandachtspunt. Dit geldt ook voor de aanlanding van de fietsbrug op de westoever. De wijze waarop deze aanlanding wordt uitgewerkt is onderdeel van de uitwerking van het deelgebied Leeuwesteyn.
De uitmonding van de Leidsche Rijn met voormalig Mobilion en de Sluis. In gesprekken met Buro19 werd de indruk gewekt, dat er op termijn in dit deel van Leeuwesteyn een horecalocatie zou komen naast / tussen de te behouden bomen / bos aldaar. Wij willen graag weten of	De impressie voor de bijzonder plek ter hoogte van het huidige Mobilion / Informatiecentrum Leidsche Rijn en de sluis gaat alleen over het deel van de oever dat direct aan het water ligt. In de beschrijving van de kansen voor deze bijzondere plek wordt op p. 45 aangegeven dat een

dit nog steeds onderdeel uitmaakt van de plannen en hoe wij dit kunnen zien i.r.t. het geschetste beeld voor de Parkzone ARK. Daarnaast willen wij vragen om de naamgever van onze wijk, het water de Leidsche Rijn, een prominentere plek te geven in de plannen. Laat de Leidsche Rijn een waardig onderdeel zijn van het recreatieplan voor dit gebied waarin o.a. de sluis is gelegen. Dit trekt de recreatiemogelijkheden van dit gebied ook breder en maakt een betere verbinding met het aangrenzende woongebied mogelijk.	publieksgerichte functie op deze plek erg passend zou zijn. Dit sluit horeca dus niet uit.
De ARK oever Papendorp met o.a. Volkstuintjes De fietsverbinding hier is heel waardevol. Zou het niet mooi zijn om vanuit dit gebied en deze verbinding ook een aansluiting te maken naar de omliggende functies, zoals het hier gelegen Volkstuinencomplex.	Een route vanuit het volkstuinencomplex op de oever van het Amsterdam-Rijnkanaal wordt door het ontwikkelingskader niet onmogelijk gemaakt. Het kan inderdaad heel waardevol zijn om dergelijke functies in de toekomst aan te sluiten.
Ecologische waarden Naast de gebiedsspecifieke opmerkingen en adviezen heeft de wijkraad ook een bredere blik op het Ontwikkelingskader geworpen. Daarbij valt op dat de gemeente met de parkzone een groenblauwe verbinding wil maken. In de visie van de wijkraad zijn groenblauwe kwaliteiten in de stad er zowel voor de mensen, als voor de natuur. De wijkraad is van mening dat het ontwikkelingskader vooral is gericht op de mens, op vooraf vormgegeven recreatie. Men mist is het oog hebben voor de ecologische kwaliteiten en hoe die verder ontwikkeld kunnen worden. Men mist ruimte voor zelf ontdekken, voor stilte, rust en duisternis. Kwaliteiten waarbij ecologie en recreatie allebei gebaat zijn. Er worden nu maatregelen voorgesteld die deze kwaliteiten, die nu zeker langs het ARK te vinden zijn, teniet doen. Zo wil de gemeente de lichtmasten van de Rijnkennemerlaan (Terwijde – het Zand) toe gaan passen. (pag. 63), terwijl die verre van optimaal voor de natuur zijn. En we willen vragen dit te combineren met plekken voor een meer parkachtige inrichting, met speelaanleidingen, ligweide, wat struiken en ravotnatuur, zodat er ook wat te ontdekken valt tijdens het wandelen of fietsen. De Wijkraad Leidsche Rijn wil u graag enkele suggesties meegeven om de natuurwaarde te verhogen:	Hoewel de nadruk ligt op de te ontwikkelen gebieden biedt het ontwikkelingskader volgens ons ook juist ruimte voor verdere ontwikkeling van de natuurlijke en ecologische kwaliteiten. Zo wordt op pagina 19 wordt onder het kopje "groene kwaliteit" nadrukkelijk ingegaan op de waarde van de oevers voor de ecologie (en dus voor planten en dieren). En wordt er een verschil gemaakt tussen rustige plekken en publiekstrekkingen. We bedoelen daarmee dat op rustige plekken ruimte is voor niet georganiseerde recreatie zoals ontdekken, duisternis en stilte. Hoe de ecologische kwaliteiten verder ontwikkeld kunnen worden in de verschillende deelgebieden is onderdeel van de planontwikkeling voor die gebieden. Bij de inrichtingselementen (p. 59 en 61) is ook aandacht voor ecologie. De aanbevelingen die worden gedaan door de wijkraad zijn zeer waardevol als input voor de uitwerking van de verschillende deelgebieden.

• Maak aan de landzijde van het fietspad daar waar mogelijk ook een slootje (zie pagina 51); • Maak ruimte voor meer verschillende (bloemrijke) plantensoorten langs het kanaal; • Kies bij de aanplant ook voor hagen en bomen die als verblijf- en schuilplaats kunnen dienen voor dieren, zoals insecten, vogels, vlinders en vleermuizen; • Zorg bij de aanleg voor windluwe groene plekken; • Kies op diverse plekken zoveel mogelijk voor een aaneengesloten boomstructuur en koester daarbij de oude bomen; • Maak een paar Fauna Uittreed Plaatsen, om zo dieren te helpen het water uit te komen; • Maak gebruik van een dusdanig maaibeleid, dat een bloemrijke gras mogelijk is.	Dank u wel voor uw suggesties. Deze komen overeen met wat het ontwikkelingskader aan potenties ziet om de natuurwaarde te verhogen (zie ook de verwijzingen in de tekst hierboven). Langs het kanaal, buiten het stedelijk gebied, zijn al op verschillende plekken uittreedplaatsen voor herten / reeën. In de stad is dat niet nodig en zinvol. De dieren die in de stad in het ARK landen zijn vooral meeuwen en aalscholvers. Een faunaverbinding bij de voorgestelde brug over de Leidsche Rijn langs het kanaal zou een goed idee zijn. Ook in de al aangelegde projecten (Rooseveltboulevard en Loggerstraat en Stadsstrand) zijn afspraken over het maairegime gemaakt t.b.v. een bloemrijk gras. Naar aanleiding van uw reactie wordt de rapportage op een aantal plekken verder aangescherpt. Ecologie wordt explicieter als ambitie opgenomen in het kader op p. 17. Ook wordt ecologie als kans benoemd bij de bijzondere plekken Demkapunt en Zuidpunt Stadseiland (p. 25, 27, 39 en 47). Tenslotte wordt ecologie toegevoegd onder het kopje "groen" op p. 59 in het hoofdstuk "Overkoepelende Identiteit".
Wat vindt Rijkswaterstaat? Het hele beleid staat of valt met het standpunt van Rijkswaterstaat. Zij zijn immers eigenaar van het gebied. De Wijkraad vindt het opmerkelijk dat de reactie van	In de aanloop naar het opstellen van dit kader is met Rijkswaterstaat als beheerder regelmatig overlegd over dit kader. Hun formele reactie op dit kader kunt u lezen onder

Rijkswaterstaat niet integraal (bijv. als bijlage) is opgenomen in de notitie.	nummer 10.
Natuur- en Milieuplatform Leidsche Rijn	Antwoord Gemeente
Indieners stemmen in grote lijnen in met de reactie van de Wijkraad. Met name de opmerkingen die gemaakt worden onder het hoofdje "Ecologische waarden" worden onderschreven. Insprekers denken dat aansluiting van de Parkzone ARK op de stedelijke ecologische verbindingzones essentieel is. Ook wordt gevraagd te streven naar een zo beperkt mogelijke verlichting. Het op een maximale hoogte van 70 cm snoeien van heggetjes is ecologisch volledig ongewenst. Tot slot denken wij dat integratie van de ontwikkeling van de Parkzone ARK met die van de aangrenzende gebieden belangrijk is.	Op p.21 van het ontwikkelingskader wordt ook aangegeven dat de mogelijkheden voor ecologie worden vergroot als het kanaal onderdeel gaat uitmaken van een groter groennetwerk. Ook wij zijn kritisch op het plaatsen van verlichting. Afhankelijk van het gebruik wordt de afweging gemaakt of verlichting noodzakelijk is. Het wordt genoemd om toe te passen op enkele plekken langs het kanaal waar een stedelijke verblijfsplek is/komt. Verder is langs delen van het kanaal sprake van een weg dan wel doorgaand fietspad en daar is verlichting wel noodzakelijk. Overigens wordt bij de kruising met de Leidsche Rijn expliciet aangegeven dat rust en stilte daar belangrijke waarden zijn. En bij het recent ingerichte parkje bij de Schepenbuurt is langs het wandelpad geen verlichting geplaatst. Het snoeien van de hagen op een hoogte van 70cm betreft die plekken waar er tussen een weg en het kanaal een haag staat, zoals bijvoorbeeld wenselijk bij het straatprofiel (p. 53). Er staat ook dat bij bredere zones, waar de haag veel verder van het kanaal afstaat, een hogere haag mogelijk is. Dat geldt bijvoorbeeld bij de Rooseveltboulevard en zou ook gelden bij de parkstrook die bij Leeuwesteyn komt. Dit is ook de mening van de gemeente. Uiteindelijk moet het een samenhangend geheel worden. Een van de peilers van de visie is dat het Amsterdam-Rijnkanaal goed ingebed wordt in de omgeving, zoals in het Groenbeleid van de gemeente is verwoordt. Hiervoor is het essentieel dat de oevers en de aangrenzende gebieden een logische eenheid vormen.